

گاستروآنتریت به التهاب و یا عفونت بخشی از دستگاه گوارش (مده- روده) گفته می شود.

گاستروآنتریت (التهاب مده و روده) عفونتی است که معمولاً باعث اسهال آبکی و دردهای چنگه ای شکم و استفراغ می شود. همچنین ممکن است علائم شبیه آنفولانزا از جمله تب و لرز وجود داشته باشد که برای یک روز یا بیشتر به طول می انجامد. این بیماری اغلب، ناشی از ویروس است به همین دلیل آنتی بیوتیک ها بر آن اثری ندارند.

گاستروآنتریت به چه علت ایجاد می شود؟

شایعترین علل آن: ویروس ها، آب و مواد غذایی آلوده شده به باکتری ها و انگل ها، عوارض جانبی برخی از داروها ، واکنش به یک غذای جدید است.

در برخی از کودکان به دنبال مصرف یک نوع غذای جدید ممکن است علائم این بیماری به وجود آید. حتی در برخی از موارد، در کودکانی که از شیر مادر تغذیه می کنند، به دنبال مصرف غذای جدید توسط مادر نیز این علائم دیده می شود.

گاستروآنتریت چه نشانه ها و علائمی دارد؟

تهوع یا استفراغ، اسهال، دردهای شکمی، وجود مقادیر کم خون در استفراغ. در برخی از موارد تب خفیف نیز ممکن است وجود داشته باشد.

گاستروآنتریت چگونه تشخیص داده می شود؟

گاستروآنتریت حاد در کودکان اغلب به صورت شروع اسهال، در غیاب بیماری های مزمن با یا بدون درد شکم، تب ، تهوع یا استفراغ همراه است.

اسهال معمولاً به صورت دفع حداقل ۳ نوبت مدفوع شل یا آبکی در ۲۴ است.

گاستروآنتریت چگونه درمان می شود؟

۱-مهمترین عارضه این بیماری، کم آبی است. برای جلوگیری از کم آبی (از دست رفتن بیش از حد مایعات بدن) در صورت نداشتن استفراغ، به کودک مقادیر زیادی مایعات رقیق صاف نظیر چای و محلول های تجارتي الکترولیت مثل او - آر - اس (که از داروخانه قابل تهیه است) بدهید یک بسته پودر او آر

اس را در یک لیتر آب جوشیده سرد شده حل کنید و به کودک بخورانید.(معادل ۴ لیوان) مایعات ابتدا با قاشق و هر ۱۰-۱۵ دقیقه داده شود.

۲-هرگز شیر مادر را قطع نکنید.

۳-به کودک شیر گاو و یا غذاهائی که در ترکیبشان شیر گاو دارند، ندهید.

۳-تغذیه با مواد غذایی سبک مانند برنج، موز و سیب زمینی را کم کم آغاز نمایید.

۴-از دادن غذاهای شیرین مانند بستنی و شکلات اجتناب نمایید زیرا سبب شدت اسهال می گردند.

۵-از مصرف آب میوه (حتی آب سیب) و شیر که باعث شدیدتر شدن اسهال می گردند پرهیز نمایید.

۶-اگر کم آبی بدن شدید باشد ممکن است نیاز به تزریق داخل وریدی مایعات (سرم درمانی) و بستری شدن به وجود آید.

۷-از دادن آنتی بیوتیک بدون تجویز پزشک خودداری کنید.

۸-اگر کودک دچار تب خفیف شد از استامینوفن استفاده نمایید، نه آسپرین.

نکته: در اسهال حاد و میکروبی در اطفال و شیرخواران استفاده از داروهای ایپوئید(دارای ترکیبات تریاک) ممنوع می باشد.

گاستروآنتریت در کودکان

(علل، علائم، درمان و پیشگیری)

بیمارستان گلدیس شاهین شهر- واحد آموزش به بیمار

تهیه و تنظیم: صدیقه کمانی - سوپروایزر آموزش سلامت

پائیز ۱۴۰۴- کد پمفلت: PW - 01

۶- کودکان زیر یک سال را در ساعتهای گرم در طول روز (۹ صبح تا ۶ بعد از ظهر) بیرون نیاورید و اگر مجبور بودید، برای آنان یک مکان با سایه مناسب آماده کنید و مایعات سالم هم همراه داشته باشید.

موارد احتیاط در گاستروآنتریت

- ۱- بعد از تماس با کودک دستهایتان را دقیقاً بشوئید.
- ۲- معمولاً این بیماری در نوزادان که خطر کم آبی در آنها بیشتر است، وخیمتر می باشد.
- ۳- اگر این بیماری در نوزادان دیده شد، در صورت مشاهده هرگونه علائم کم آبی به پزشک مراجعه کنید.
- ۴- به کودکان داروهای ضد اسهال ندهید.
- ۵- اگر در مدفوع خون وجود داشت، تب بالا بود، ضعف و بی حالی شدید وجود داشت و یا اسهال شدید بود؛ به پزشک مراجعه کنید. (عدم مراجعه به پزشک بیش از ۱۲ تا ۲۴ ساعت برای یک نوزاد و یا بیش از دو تا سه روز برای کودک بزرگتر خطرناک است).

منبع: پرستاری کودکان مارلو- پرستاری کودکان ویلی و ونگ

سایت بیمارستان: www.goldis.mui.ac.ir

چگونه از بروز گاستروآنتریت پیشگیری کنیم؟

با توجه به اینکه گاستروآنتریت در فصول گرم سال شیوع بیشتری دارد:

- ۱- در خصوص شیرخواران، بویژه در ۶ ماهه اول فقط شیر مادر دهید. زیرا شیر مادر تا حد زیادی می تواند از بیماری های عفونی مانند اسهال و استفراغ پیشگیری کند. بعد از ۶ ماهگی همراه شیر مادر، تا ۲ سال غذای کمکی را اضافه کنید.
- ۲- در مورد نحوه تهیه مواد غذایی بچه ها دقت بیشتری کنید. در فصل گرم سال، غذا باید تازه تهیه شود و غذای بچه ها را بیرون از یخچال نگهداری نکنید.
- ۳- رعایت بهداشت و بخصوص در شستن دست ها دقت شود.

- ۴- از مصرف غذاهای مشکوک که بیرون فروخته می شوند اجتناب کنید. غذاهای آماده بخصوص سوسیس و ساندویچ نباید زیاد به بچه ها داد.

- ۵- بستنی در این فصل زیاد مصرف می شود، به همین دلیل پاستوریزه بودن بستنی بسیار مهم است.